

Apare în 1/13 și 15/27
a fie-cărei luni.

Proprietar, editor și redactor responsabil:
George Curteanu.

ABONAMENTUL
Pe an 3 fl., pe 1/2 an 1 fl. 50 cr., pe 1/4 an 75 cr.
Pentru România și străinătate: Pe an 7 franci.
Prețul e a se solvi înainte.

Nr. 7.

Bistrița, 1/13 Aprilie 1894.

Anul IV.

Bălaurul.

(In credința poporului român).

Să vedem mai întâi de unde se derivă cuvântul: Bălaur? — Fără a ști aceasta, ori ce descriere a acestei ființe superstițioase gigantice este lipsită de acel suflet, ce vivifică și încălzește ori ce lucrare. Sunt destule popore, dar popore culte, cari posedă în limba lor cuvinte de lucruri și ființe întipuite séu reale, acărora derivațiune etimologică séu însemnare logică până ađi chiar nu o au precisată. — Și poporul daco-român, cel mai avută în de-acestea, este încă un popor, care avându multe numiri de ființe, — apoi datini, superstițiuni legende, jocuri ab antiquo séu clasice — din timpurile vechi ale Daciei și Italiei, multe din aceste sunt încă până ađi neprecisate etimologice de ai sei erudiți séu ómeni învățați. Nu le mai numim pre acelea cuvinte; destulă că ele sunt încă cam multe. Vre-o câteva din acele le-am dedus și eu în foile române, după a mea puțină știință.

Apoi ne mai stă la ordinea de ăi a literaturii române și făimosul: „Magnum Ethimologicum Romaniae“ de Hajdeu, ce în astă privință, va fi cel mai de frunte, căct ne va potoli dorul, și ne laptéză speranța, că multe, multe numiri clasice — ma chiar obsolete — le va relevă și le va învia în spiritul națiunii române, făcându-ne atenți la a lor derivațiune etimologică și logică séu etnologică. — In acestă punctă ală literaturii noastre oprindu-ne — putem sé ne tragem séma cu mersul, direcțiunea și progresul junei literaturii române, carea póte fi cea mai frumoasă literatură pre pământ, fiind și densă una din literaturile rasei ginte latine.

Vorú ăice mulți: Ce lipsă e sé șcimă, că de unde vine și de unde a rămas p. es. numirea de „Colindă“, „Turcă“, „Bebea“, „Consânđiana“, „Doina“, — „Leru-i Dóme!“

Și vorú ăice mulți: Ce mai lipsă sé șcimă de unde vine și ce va sé însemne cuvântul: „Bălaur“,

ună nume superstițiosu, ună cuvântă poporală, care se ține de popor și care nu are a face nimic cu știința? — E bine, însă acestă cuvântă are a face cu Romanologia séu ramacologia noastră. Elă are a face cu puterea spiritului creativ ală poporului român.

Acesta ca și alte multe are sé ne fiă bilanțul sufletului nostru și după cum ăice Misailă apoi:

„Se spună morți din mormântu,

„De sum omú, ori de nu suntú!“

— Sé spună tesaurit limbei noastre, sé spună espreșiunile clasice ale aceleia, déca Românulă este omú séu nu?

— Sé spună datinile și credințele străbune, născute în valea culturii indo-aricé, lăptate în templele și vetrile poetice din țera Acheilor și Italilor, — déca Românulă, vlăstariulă acelora este omú séu nu?

— Sé spună brêulă, opincă, cătrința și altița, décă este elă omú séu nu?

— Sé spună cânteculă, sé spună doina, sé spună limba sa cea dulce, sé spună tóte acestea:

„Décă-i dreptú sé me numescú:

„Poporú falnicú, românescú“

*

Pre câtú știu nu am vedutú încă scriindu-se ceva despre Bălaur. Póte că nu i s'a dată cuvenită atențiune. Ori cum și cum mi-am propusă a scrie ceva despre acestă ființă, carea deși există în credința mai tuturor popórelor — celú puținú numele séu numirea acestei ființe în a ei cólore clasică și vechiă, după câtú adecă am esperiatú, nu o are nimenea, afară de națiunea română. Înțelegemú numirea! „Bălaur“, o numire ce este în gura copilului ca și în gura moșului; în gura rusticului ca și în a inteligintelui.

I.

Ne vomă încercă a analiză numele de „Bălaură.“
Și ca să facemă acésta, vomă desface acéstu cuvânt
mai întéiu în dóue părți: In „Bal“ și aură.

Mai întéiu la silaba „Bal“ admitemă 3 forme séu
variațiunî: „Bal“, „Bil“ și „Bel.“

Vomă începe cu cea din urmă, cu silaba Bel.

In Test. nou aflămă la Luca 11. 15, Beelzebub —
cu multă mai corectă însă: „Beelsebul“ ca „Principele
demoniloră“ numitū. După cartea regiloră Beelzebub este
numele Idolului în cetatea filisteică: „Akkaron“, -- pre
care regele Ochozia lăsă a-lū întrebă în morbulū séu
dicându: „Duceți-ve și întrebați pre Beelzebub, pre
Deulă Etronului.“

Forma originală evreică: „Bal-sebub“ semnifică:
„Domnulă Mușcelorū ca Deu tutelară contra mușcelorū
orientale; în grecesce: „Zevs apomyios“¹⁾ séu Jupiter av-
veruncus muscarum, ori gr. și Apollo Smyndios.

Ci Judei, mai târziu, ca să-și arete câtū mai viu
și mai pronunțată ura față de Deii și Idolii streini, au datū
acéstu nume Principelui infernalū, însă nu sub forma
„Beel-sebub“, ci sub forma „Beel-zebul“ pentru mai mare
disprețū, de óre-ce în limba evreică clasică: „sebul“ séu
„zebul“ semnifică tină, putóre, etc., ca și Dominus stercor-
is, deși unii vréu a înțelege sub sebul locuință. Așa:
Beel-sebul = domnulă putórei, principele necurățeniei
și a murdăriei = sătana.

In greca clasică „Belos“ semnifică sagétă de arun-
catū, fulgerū și rață de sóre.

Décă apoi vomă luă forma evreică: „Bel“ cu unū „e“
în cuvântulă „Belial“ séu mai corectū „Beliar“ dela forma
evr. Belis. Belei: = nimicū și dela „ia“ al = a folosi,
estū modū căpétamū: „Beli-ia“ al = nimicū a folosi, omū
nefolositorū séu omū stricatū, blăstematū. Ori mai corectū
după forma „Bel“ cu dagesch séu „Bal cu dagesch“ și
adnexulă acéstiua în sirica séu sirochaldaică: „ior“ =
diua, lumina, aerū, gr. „ayr“, atuncî avemū „Bel-ior“ séu
după siro-chaldaică „Baal-ior“, ce însămnă: „Domnulă
aerului“ — grecesce „archon ton aeros“ și Domnulă Ste-
lelorū aerine: „archon astherion.“

¹⁾ Din lipsa caracterelorū grecesci espresiuile grecesci s'au
culesū cu litere latine.

La Chaldei, Belus se presintă ca unū Principiu
creatorū, asemenea lui „zevs“ alū Grecilorū.

La Babilonenī Bel = tatălū Deilorū, Domnulă ce-
tății Nipur și acéstu Bel se dice și „Bilu“.

„Bel-tuv“, „Bel-tess“ = muierea lui Bel séu Baal. —
Estū modū numele Belial séu Beliar este în formă unū
Principe de întunerecū séu unū Idolū ori ființă estra-
mundană după cum se dice: „Ce comunitate este între
Christosū și Belial?“ (II Cor. 6. 5). Analisatū după
părțile sale constitutive cuvântulă: Belial, Beliar și Beel-
sebul vomă avé:

1) Bel semnifică Domnū, ca și Bal.

2) Beel semnifică nimicū; Beel-sebul = nimicū
a folosi.

3) Bel-iar semnifică Domnulă aerului.

Décă silaba Bel séu Bal se împreună cu chaldei-
culū „ior“, va însămnă aceeași ce ar însămnă unindu-se
cu grecesculū ayr, aeros.

Estū modū evreiculū: Bel séu Bal va formă, com-
punându-se cu chald. „ior“ cuvântulă: Bel-ior și Bal-ior
séu Baal-ior; ér componându-se cu grecesculū ayr, va
formă: Bel-ayr, séu genetivulă Bel-aeros = Domnulă
aerului, principele vėzduchului, ca și Bal séu Baal-ayr,
séu Bal — Baal — aeros.

Mai restă silaba Bil séu Vil. Și aci aflămū, cumcă
cuvântulū „Bil“ în limba aramaică semnifică: rege,
domnū, ér în limba greacă: „bylos“ — locuință.

Așa „ior“ împreună cu silaba aramaică Bil séu
accadică „Vil“ va fi: Bil-ior séu Vil-ior; Bil-air, bil-aeros
séu Vil-aeros; ad. Domnulă aerilorū; ființă estramundană.

Bălaurulă atâtū de poporulă românū, câtū și de
tradițiunile întregi lume se consideră ca o ființă mare,
năstrăvănă și aripată, carea este familiarizatā cu lumea
aeriană — incorporale séu metafisică, — ma care di-
spune în straturile atmosferice, purtându tempestățile și
fenomenele metereologice.

Prin urmare, séu că poporulă românū a adoptatū
formățiunea evreico-siro-chaldeică de Bel séu Bal-baal-ior;
ad. Bal-ior séu Bel-ior, séu a adoptatū formățiunea evre-
ico-grecă de Bel séu Bal — ayr — Balaeros. Că a adop-
tatū formățiunea evreico-grecă, ne vine mai ușorū a
crede. De óre-ce silaba Bal séu Bel o aflămū împreu-
natā cu cuvinte egiptene, sirice, grecesci; d. e. în egipt-
iculă Bel-sefonul; fen. Beel-fegor, Bel-samon, Bel-ucie-
tan, Belsa-car etc. (Va urmă.)

Dela sate.

*A sosită din osturi dulcea primăveră,
Roiuri de albine sborū acum pe-afară,
De cântări, de jocuri ferbe mândra luncă;
Totă lumea-acuma s'o pornitū la muncă.*

*Serile-să frumoșe și odichnai dulce
Și pe ori ce frunte speranța străluce,
Ca fi anu-acesta rodnică și bogată
Răsplătindū amarulū celui ce-asudatū.*

*Și din dorī alergă bărbați junī, copii
La plivitū la holde, la săpatū la vii
Junī și copilițe, unchiași și nepoți,
Lucrulū dă vietă, dă puteri la toți.*

*Nu-i descéptă césulū cu versu-i sonorū,
Versulū ciocârliei este césulū lorū,
Clopotulū din strungă, și străvechiulū cornū
Ce umplu totū satulū, și-lū trescū din somnū.*

*Din crepusculă zilei până la 'nsératū
Numai moșnegi gârbovi mai găsesci prin satū,
Ce totū rógă ceriulū cu ochiū scrutătorū
Sé aibū îndurare de țarina lorū.*

*De-ar fi acum ceriulū bunū și cu priință
Și să împlinécă acésta dorință,
Sé ne verse 'n câmpuri plôia cea de darū
Răsplătindū sudórea bietului plugarū.*

V. B. Munteșcu.

Jurământul Leoniei.

Romanț de Percy Golding.

Traducere de G. C. Bărnulescu.

(Urmare)

VIII.

Lordul George rămase, ca preste câteva minute să asculte glasurile frumoase ale tinerelor fete. El stetea lângă Leonia gata de a-i înturna notele și privia încântat micile mâni de pre ciocanele clavirului, pre cari le-ar fi sărutat cu mare focu. Abia își putea înăduși glasul amorului pasionat.

Soră-sa nici nu presimția viforul din peptul lui, ci vedea numai, cum elu arêta Leoniei tótă atențiunea, ce e datoră sê o arete unū bărbatu cultū unei dame.

Pofta de a-și intruni vócea lui cu a Leoniei îl făcū pre George sê uite pre unū momentū tótă precauțiunea și sê rogă: — Nu ai vóia, domnișoră Leonie, se probămū unū duetū amêndoi?

Incungiuurându Leonia privirea plină de mirare a Synei se rădică și cu perplexitate răspuse bălbăindū: — Mē rogū, pardonéză milordū, mē ascéptă contesa.

Syna zimbī cu satisfacțiune și după ce Leonia se depărtă đise fratelui, ce stetea deconcentratū: — Te rogū, George, se fit in venitorū mai precautū in purtarea ta.

— Cum așa? Ce am făcutū?

— De făcutū n-ai făcutū nimicū, dar idea de a cântă unū duetū cu o fată de rangulū domnișorei Șorley este cu totulū nepotrivitū. Tata aflându despre acêsta s'ar înfuriá, ér mama ar fi in stare a-i dá demisiunea numai decătă și eu ași pierde o prietină credincioasă și devotată, de cea ce mi-ar părea fôrte rêu.

— Incetéză odată cu lecțiile, căci n'am paciență, sê le ascultū, — replică George cu disgustū eșindū din odaia.

O țigară bună i aduse éráși baremī in parte dispușetiunea de mai înainte și-și đise, că totuși Syna are dreptate fără a presupune de unde vine acêsta îngrijire. Elū nu scia, că dēnsa voesce a-lū scuti de o sôrte, ce nu-a putut-o încunjurá ea.

— Syna are dreptate, — cugetă George, — va fi mai bine, dacă mē voiu depărtă pre câtva timpū de acasă, la din contră in asemeni împrejurări imi potū pierde ușorū mințile.

Intorcēndu-se cătră amiculū sêu, ce tocmai intrase, đise: — Ce đici, Devaux, in casulū unei micī escursiuni la Parisū? Avemū încă timpū pentru a ne pachetá lucrurile și putemū plecá încă astăđi.

— Ce, încă astăđi? — răspuse contele și se uită la amiculū sêu, ca și cum acesta și-ar fi perdutū mințile.

— Da, am o natură neastēpērată și trebuie sê cautū distracțiune, dacă nu voescū sê devinū melancolicū.

— Mē surprinđi in adevērū, George! Cum pôte unū omū, care are o patriă așa drăgălașă și o soră atătū de amabilă sê se hotărască a le părăsi écă așa.

— Asta-i părerea ta, — rise George. In loculū

tēu pôte și eu ași gândi astfelū, acum însă sum de altă părere.

— Totuși nu sum atătū de egoistū, ca sê poftescū a părăsi Londonulū fără vóia ta.

— Iți mărturisescū, că-mi cade greu a mē depărtă de aici, unde am avutū o petrecere, ce nu o voiu uită nici când, pentru că încă nicăiri nu m'am simțitū așa de acasă ca in acêsta casă ospitală.

— Lingușesci frate, cu tóte aceste însă te potū asigurá, că plăcerea ta se rađimă pre reciprocitate. Tu ai sciutū a câștigá complăcerea tuturorū celorū din casă.

— Este unū norocu, că sciu a-mi câșcigá prietinī între ómeniī cei avuți, cugetă contele. Adăugă apoi tare: — Sum încântatū când aflū, că mi-am câșcigatū simpatia ómenilorū tēi.

— Acum ce alegi, Parisulū in societatea mea, ori Londonulū cu negurile sale?

— Bucurosū te-ași insoți scumpulū meu prietinū, însă paralele asceptate nu mi-au sositū încă.

— Nu-ți face nici unū gândū din acêsta, permite-mi sē-ți fiu eu bancherulū.

Unū zimbetū se oglinđi in fața contelui și multumi prietinului sêu cu demnitate.

George se simția fericitū pentru învingerea asupra patimei sale față cu Leonia, fiind-că elū credea, că la reintórcere nu va mai avē nici o frică de grațiile ei.

Când auđi Leonia, că contele Deveral a plecatū fără a-i đice baremū unū rēmasū bunū se simți ca și străpunsă prin inimă.

— Trebuie sē mē incereū a-lū uită, — murmură ea. — Syna este unica legătură, ce mē ține încatenată de acêsta familiă. Sermana! Ce greu o apasă secretulū ei, am vēđut'o cum se cutremurá, când auđi de învingerea trupelorū nóstre; óre nu-i va fi frică, că soțulū ei va fi între cei căđuți?

Încă in aceea séră avea sē se împlinēscă presimțirea Leoniei.

Era tocmai gata de culcare, când in odaia de-alături auđi unū țipetū pētrundētorū urmatū de o căđătură năbușită.

Grăbindū acolo află pre Syna jăcēndū fără simțiri pre padimentū ținēndū in mână cu convulsione o gazetă.

Celū de ántáiū gândū alū Leoniei a fostū sē strige după ajutorū și-și întinse mână la clopoțelū, când își aduse aminte de secretulū duplu alū Synei și încordându-și tóte puterile rădică pre sermana femeia, dela a cărei viēță atērna altă viēță și o puse in pată.

După câteva minute desceptându-se Syna din leșinū murmură cu unū glasū sfișitū: — mortă! iubitulū meu Egon — mortū! perdutū pentru mine pe vecie!

— Nu te descurăjă, scumpă lady Syna, și judecă, că dela stătornicia d-tale atârnă totul. Nu mai este nici o nădejde?

— Nu, — sună răspunsul plin de disperare, — cetesce acésta și păstrează secretul, căci încă nici când nu a fostă mai mare pericolul unei descoperiri, ca acum.

— Mai bucurósă ași muri, decâtă se-ți tradeză secretul! — contrariă tinera fată.

— Totuși trebuie să-ți ascunzi supărarea dinaintea mamei d-tale, până vei ave curajul a-i descoperi tóte și să o rogi să-ți fie mijlocitóre la părintele d-tale.

— Nu potú să le împărtășescă acésta lovitură de mórte, deórece nu mai potú privi în ochii tatălui meu; O, de ar fi datú D-đeu să morú și eu! — suspină Syna.

— Dar apoi nu-i nimicú de făcutú? — întreabă Leonia între lacrimi.

— Nu, trebuie să-mi ascundú durerea și să mă încercú a aruncá unú veltu preste trecutú.

— Așa curundú! suspină Leonia, păzindu-se a nu dá espreșiune gândurilorú sale.

— Scit d-ta Leonia, ce însémnă a pierde prin mórte o ființă scumpă, — díse Syna după unú timpú.

— Da, mi-am pierdutú uniculú amicú, ce l'am avutú în acésta lume.

Nebăgându în sémă dovadá despre devotáméntulú, ce se afla în aceste cuvinte, continuá Syna dusă pre gânduri: — Este greu a uitá acésta?

Leonia întârđiá cu răspunsulú, căci simția instinctivú, că multú atârnă dela acestú răspunsú, apoi rugându ceriulú pentru ca să afle cuvinte potrivite díse: — Mai multú decâtă greu, este imposibilú. Numai mórtea ne póte face să uitámú trecutulú.

— Așadarú în intrégá vieța trebuie să mă pocăescú pentru greșéla mea? — întreabă Syna cu amarațiune.

— Ba nu, căci timpulú îți va micșora dorerea și amintirea plăcută a celorú trecute îți va dá putere, ca se-ți recăscigi pacea pentru d-ta și pentru ai d-tale.

— Mai întâiu trebuie să procurú pacea pentru inima mea sdrobotă, — răspunse Syna cu îndérjire.

Unú ciocănitú linú în ușá o făcú să se cutremure și se ridicá din patú cu cuvintele:

— Pentru D-đeu, ce-i de făcutú — aceea-i mama!

Leonia șopti cu circumspecțiune: — Mergi iute în odaia de îmbrăcare, se nu te vedă mama d-tale în acésta stare.

Unú momentú se putea ceti în ochii Synei, că ea e gata a înfruntá or-ee primejdiá, cu tóte aceste în minutulú următorú dispărú în odaia de-alături.

— Unde-i lady Syna, dragă? — întreabă contesa întrândú înlăuntru și uitându-se jurú împrejurú prin odaia.

— Nu-i e prea bine, contesă, — răspunse Leonia innădușindu-și turburarea și simulându linisce.

— Voiescú să vedú ce are, căci de unú timpú încóce mă nclinicesce fața ei suferindá.

— Pardonéză, contesă, lady mi-a đisú, că ar voi să se nu o conturbe nime.

— Totuși mie — mamei sale — mi-a fi iertatú a intrá la dēnsa, — continuá contesa cu agitațiune trecēndú prelāngá Leonia, ce era galbină de frică.

Când contesa intrá la fică-sa, o aflá liniscitá și sărutāndu-o pre frunte o agrái:

— Domnișóra Șorley m'a spăriatú, scumpă, dícēndú, că te affi réu.

— A avutú dreptate domnișóra, însă acum mi-am mai venitú în ori, — răspunse Syna cu buzele tremurānde.

— Imi vine se mă îndoiescú, scumpa mea, în adeverú prospiciezi așa de réu, încātu sum silitá a chiemá mediculú.

— Dă-i pace, mamă, căci mă înfiorá vederea lui, mic nu-mi e nimicú, am trebuință de puținá linisce numai.

— Caprițulú tēu e neauđitú, o învinui contesa, — óre grija de mamă n'are înainte ta nici unú cuvēntá?

— Fii liniscitá, mamă, când am lipsá de medicú, atuncí îți spunú fără șovăire. Nu mai sum copilá, care la cea mai micá indispoșițiune se mă desmerdú.

Numai o mamă atātu de slabá și indulgentá, cum era contesa Deveral, se pótea mulțumí cu acestú răspunsú, ce era în contrarietate atātu de veditá cu fața suferindá a Synei.

Suspínāndú și lāsāndú după vóia ficci sale desmierdate continuá: — E bine, dar la balulú ce ni stá înainte trebuie să areți o față mai vialá.

— Nu voiú merge în acelú balú.

— Ce-i cu tine, copilá? Numai morbulú și-ar puté servi de escusá de a nu luá parte la acésta sərbătóre oficialá, dar dupăce tu afirmi, că nu-ți lipsesec nimicú, trebuie să insistezi, ca tu se mergi la balú.

— Bine, voiú merge, — replicá Syna cu glasú secú, — însă acum te rogú mamă, se nu mă mai torturēzi, mă dóre capulú și am trebuință de linisce.

După ce Syna rămase singurá esclamá: — O câtú sum de nefericitá și înfrāntá, elú jace mortú în țeri străine și eu, veduva lui, nu potú vērșá nici o lacrimá. Oh, Egon, ce amará pocăință pentru fapta mea și tu nu mai esci lângá mine, ca se mă scutesci și se mă aperi!

Leonia veghiá tótá nóptea lângá tinera femeia atātu de vrednicá de compătímire și cu vorbe dulci se încercá a o mângáiá și a o încurajá.

Se părea aprópe imposibilú, că acésta fică a no-rocului încungjuratá de mārire și îmbuibatá în averi să se împace cu acésta sórte funestá.

Când se đari de điuá îi căđurá ochii Synei pre vestáméntulú de balú, ce stetea lângá patulú ei. Cutremurāndu-se în totú trupulú își întórse privirea dela atlasulú albú împodobitu cu mārăritare și privindú în ochii Leoniei suspínāndú díse cu órecare reproșú:

— Nu-i altă modă, Leoniă, trebuie să îmbracă o mască și cu inima înfrântă să învârtă toiagul lui Thyrs.

— Nu poți să scapi de această tortură? — întrebă Leonia cu compătimire.

— Nu, asta-i pocăința mea; oh, și dacă ar fi numai asta! Gândul, că am să devin mamă, mă duce la nebuniă.

— Dar pentru ce nu mărturisești mamei d-tale, că ești măritată în regulă?

— Pentru că pozițiunea mea din lume mă astringe a-mi tăinui nebunia. Trebuie să-mi ascund supărarea sub zîmbet și se-mi joc rolă chiar dacă aș fi să mor. Ți-e d-ta, Leoniă, ascultă sfatul meu și sörtea mea să-ți servescă de învățătură: nici o fată nu face bine, dacă se mărită după un bărbat de un rang mai înalt sêu mai jos ca rangul ei.

— Nici o putere pămîntenă nu m'ar pute împedeca de a nu-mi deschide inima acelui bărbat, ce m'ar iubi și nici o frică de pedepsă nu m'ar rețină de a nu spune această pe față la întregă lumea.

— D-ta, Leoniă, ești o entusiastă și prelângă această nu ai multă de pierdut. Inse eu! În totă ziua mă lupt cu frică, că poate să vină la ivelă secretul meu și că trebuie să fac de minciună și să înșel pre părinți și fratele meu. Amorul ori căruia bărbat nu-mi poate oferi nici barem o mică compensațiune pentru o atare existență plină de remușcări. De aș pute lua viața încă odată dela început, cum mi-aș croi o sörte cu totul altfel!

Leonia tăcu, căci simți, că un amestec mai departe de vorbe nu va fi potrivit.

Syna își jucă rolă așa cum și-a propus. Cu ajutorul unei sulimenele dete obrazului palid o roșată falsă și pre buze solicită un zîmbet, care era cu totul în contrarietate cu inima sa zdrobită de durere.

IX.

— Ce a putut avea George? — se întrebă contele Devaux, — că după o așa scurtă petrecere voese a părăsi casa.

După-ce își bătă capul mai îndelungat înzădar, că ce a putut fi cauza aparentei indispozițiunii a finerului lord, își propuse a scirici și ședînd numai amîndoi în cabinetul de fumat începu conversațiunea în modul următor:

— Aide, burlacule, lămuresce-te!

— Să me lămuresc — preste ce, dacă-i ertată a întrebă? — răspuse George cu o perplexitate vedită.

— Nu te încercă a ascunde, căci eu cunosc tot lucrul.

— Vorbesc în enigme, prietine, ce gîndesc tu totuși?

— Me prind, că seiu ce ai tu în gînd.

— Atunci trebuie să fii un cetitor de gînduri, — contrariă George cu nerăbdare clătînd din umeri.

— Nu te-i mîniă, dacă ți-oiu dovedi, că am dreptate?

— Nu, aici e prietinia noastră. Aprîndîndu-și o țigară și imbiîndu cu una pre prietinel sêu, continuă George cu un ris silit: — Ie această ca semn de pace și să auzim!

— Tu ești îndrăgostită și adorată ta e în London. Nu-i așa, că am ghicit?

— Se poate; eram apröpe a comite o nebuniă, dar vedu, că totu lucrul se va reduce la nimica.

— Dar spune-mi George!

Privirea, cu care Devaux însoți aceste cuvinte îi dete însé lui George, să răspundă în ton rece: — Se pare, ca și când nu m'ai înțelege.

— Nu am voită a te ofensă, George, ci am voită a-ți dá să înțelegi, că de ai trebuință de un prietinu, la mine poți conta.

— Recunosc cu mulțămire intențiunea ta, cu tôte aceste în casuri de asemenea natură mai bucurösă rămân singur, — răspuse George glumînd, însé cu totul hotărită a nu se lăsă mai departe în nici o discusiune.

Ascundîndu-și contele cu îngrijire turburarea, că nu a putut afla dela George nimic, abdisă de totă încercarea și numai când intrară în casă întrebă! — Așadar ești decisă a nu merge la balu, George?

— Nu. Me simțu prea ostănită de cale și te rog a mă escusă.

În drumul cătră odaia sa contele Devaux întalni pre Leonia, a cărei frumșetă l'a pus în uimire. Cu tôte aceste planurile lui ambițioase urmăriau alt scop, pentru a căruia ajungere nu se înspăimenta de nici un mijloc.

Până când își ordină el vestmintele de balu cu o adeverată îngrijire femeiescă, mi de gînduri treceau prin capul lui, pre cari — putea el presimți — că cunoscîndu-le lordul George l'ar tractă cu dispreț. Dar de caracterul sincer și nobil al acestui din urmă era departe orice neîncredere, ceace se și dovedi prin acea, că unui aventurier fără consciință precum vomă vedé, că e contele Devaux, cum i-a putut succede a căscigă prietinia lui.

— Ce nefericită și singuratică me simțu! Murmură George preumblîndu-se cu neastîmpăr încöce și încölo prin odaia.

Din salonu resună nădușit cîntecul Leoniei și nefind în stare a se mai opune ispitei de a fi lîngă dînsa, se apropiă leșîndu la ușă:

„Multu me'ntrebă inima
De l'oiu mai vedé cândva,
Multu me'ntrebă sufletul
De-mi pricepe elu gîndul?“

cîntă Leonia și tresări cu un țipet, când pre neașteptate vedu pre George stînd înaintea ei.

Dînsul o agrăi cu cuvintele: — Te a înspăimîntat întrarea mea, domnișöra Șorley? (Va urmă.)

În robia!

*In robia zacu ca sclavulă,
Acum de multu robu sum eu;
Dar ași vré se nu mă scape
Din acésta Dumneșeu.*

*Eu voiu cere dă și nópte
Din robia vréjmășescă
Pe toți să-i elibereze,
Lanțurile le sdrobescă.*

*Dar pe mine să mă țină
In robia'n care suntă,
Lanțurile-mă suntă ușóre,
Și unu raiu vedu pe pământu.*

*Unu amoru m'ncatenéză,
A Lenușei scumpu amoru —
Ași vré în aceste lanțuri
Să rămână și robu să moru.*

Fulgeru.

PĂZITORULŪ DE MUSEU.

Humoristică de Eugen Schmitt. — Tradusă de O.

— Fine. —

III.

Unu zădufu neliniștitoru și tăcutu apăsa în dimineța următoare asupra casei profesorului Beiner. Agnes nu mai putea învinge cu uscarea lacrimelor sale și dómna profesoriță umbla ca scósă din fire și ca unu obusu exploativu era încercată de mânie și năcazu pre bărbatulă sêu.

Și ore ce s'a întemplată în séra trecută? Óra, la care profesorul de comunu se îndatină a veni din preumblările sale la cină, era de multă trecută. Orologiulă bătú 8, bătú 9 ore și profesorulă totu nu se mai arétă. Eran deja dece ore și profesorulă nu mai sosia acasă. Mânia și furia d-nei i se mai micșoră, prefacându-se într'o neliniște torturătoare; dar preste puțină din nou și cu o putere mai mare se aprinse, când în fine cătră unspredece ore profesorulă sosi acasă într'o stare, pre care muierca sa o ținea de imposibilă la densusu, deórece pre bărbatulă sêu nici odată nu-lă veduse așa. Sê o spunemu limpede și cinstitu, profesorulă era cam beatu și nu i se ședea réu. Dintre tóte mai neplăcută era, că elu avea vóie a se certă acuma, injurà preste gospodăria muierescă, căreia câtă de euréndu îi va face elu sîrșitu odată și alte sęcături de acestea.

Soșia sa adâncu revoltată se retrase, cređéndu că, dupăce nălucile vinului voru fi dispărute, în diminéța următoare rebelulă va fi mai moralu.

Inse, lucru ciudatú, nici așteptarea acésta nu i se implini. — La órele 9 profesorulă după datină se dusé în colegiu spre a și ținé prelegerile, ca și cum nu s'ar fi întemplată nimicú. La óra 11 reîntórse și întră în odaia sa de lucru. Deodată inse se deschide ușa dela odaia de locuită și în dênșă se ivi profesorulă, cu o față eruntă de tiranú și apoi porunci următoarele: „Astădî la amédî avemú unu óspe. Este bărbatulă acela, care eu l'am alesu de fiitorulă têu consorte de căsătorie, Agnes; logodna se va întemplă la mésză. Nime sê nu îndrăsnescă a-mi face obieccióni! Voiescú sê vedú odată, cine e d-nú și stăpânú în casa mea.“

După aceste vorbe mai multu sbierate decâtu rostité profesorulă întórsé spatele și dispărú în odaia de lucru.

Agnes, cu ochi bruneți și scăldați de lacrimi, privia spre ușă, ca și când prin dênșă ar fi intratú o nălucă. Mamă-sa, cu gura deschisă, cu pumnii strinși, stetea ca incremenită în mijloculă odaiei. Améndoue nu utezau a vorbi unu cuvéntu. Ele auđiră încă cum profesorulă aranjă odaia de lucru, cum apoi o părăși, ba li se părú, că se duce de acasă. Cu depărtarea lui inimele muieriloru se ușurără de povara, ce le apăsa și se folosiră de uniculă mijlocu mântuitoru, ce le stetea la îndemână în acésta situațiune neplăcută de lacrimi.

*

În cea mai frumósă odaia din locuința profesorului era întinsă mésză, care pentru mamă și fată se părea a fi întinsă ca sê prândescă cei osenliți și în odaia domnia o inădușală și o liniște de acele, ce prevestescú unu orcanú pustiitoru, când, puțină înainte de 1 óră, care era óra mănecării, se auđi sunându clopoțelulă.

Agnes eși sê deschidă și când vedú că afară stetea amantulă sêu îmbrăcatú în haine de sêrbătoare, scăpă unu țipetú. La țipetulă acesta alergă și mamă-sa și ajunse afară tocmai în momentulă, când profesorulă de universitate depusé unu sêrutú strajnicu pre buzele iubitei sale. Apoi cuprinsă de frică și dênșă eselamă: „Pentru D-dêu! Cum ai utezatú sê vii la noi tocmai la óra acésta? Bărbatulă meu e ca eșitu din minte și de aceea te rogú cu grăbire, sê binevoiesci a așteptă altă timpú, mai potrivitú pentru d'a puté conveni cu elu.“

La auđulă acestorú vorbe, Vilhelmi părea de totu surprinsu și nici că putú sê răspundă; deórece fată și mană deodată îngălbîniră ca cêra și prin gesturi, ce esprimau îngrijirea și spaima loră, arătău treptele, de pre carú au simțitú pașii profesorului Beiner, întorsú acasă. Ele își făcură semnú și deodată apucară pre Vilhelmi, acărui mirare nu se putea descrie și cu o iuțală

de admiratū ilū condusēră într'o odaiă, din care eșindū ele cu grabă îi șoptiră: „Pentru numele lui D-đeu! Stăi aci în nemișcare. După-ce se va fi așēdatū la mēsă, atunci da decumva te vomū putē scōte neobservatū.“

Vilhelmi rēmasū singurū nu se putea miră de ajunsū de acēsta adăpostire și nu-și putea esplică frica, ce cuprinsese pre mamă și pre fată.

În sēra trecută se împăcase cu tatălū fetei și promise invitarea lui pe astăđi la mēsă. Dōră sē-i fi părutū rēu profesorului de acēsta? Unū pătrariū de ōră medită și își sfărmă capulū asupra curiōsei situațiunii, în care se afla, când deodată în camera laterală — era sala de mănecare — aude: troncāniturī de scaune, gura profesorilorū Beiner și Baumgarten, precum și unū șișăitū de haine muieresci, de bună sēma era Agnes și mamă-sa. I-se părea că femeile nu vorbescū nimicū, precând Baumgarten era fōrte bine dispusū, ēră Beiner îndată îndată đicea: „Astfelū de nepunctualitățī mi s'au mai

intēmplatū deja! Dōră eu bine i-am spusū, că punctū la 1 ōră sē fie la mēsă nōstră.“

Unū zimbetū desprețitorū se ivi pre buzele soției sale, auđēndū despre nepunctualitatea aceluia, pre care bărbatulū sēu ilū alese de mirele fetei lorū.

Același zimbetū îndată se schimbă în o tremurare timidă, când deschidēndu-se ușa, apare Vilhelmi.

Agnes dete unū țipetū și privirea sa îngrijată o aruncă asupra tatălui seu, care însă, satisfăcutū fiindū, đisē: „Iacătē-lai mē, că a sositū în fine. La mănecare numai, fētulū meu! Ca sē ne tignēscă ospēțulū logōdnei!“ Apoi mai cinci minute se desfătă, privindū cu satisfacție la surprinderea zugrăvită pe fața mamei și a fetei și în fine đisē: „Voi ați eugetatū, că mē veți învinge vicleneșce, dară acēsta, vedeți acum, că nu vi-a succēsū. Acum însă voi sunteți înșelate, ēră frica ce ați răbdat'o, se pōte privi ca pedēpsă, pentru conjurațiunea, ce ați făcut'o în contra soțului și a tatălui vostru.“

Câteva cuvinte despre Rheumatismū.

„Vita brevis ars longa.“

Hipocrat.

Rheumatismulū nu este altū ceva, decâtū oprirea și nemișcarea sângelui și a celorlalte liquide, ce circulă prin țesătură cărnoasă a corpului, a vinelorū și a părțilorū musculōse. Rheumatismulū sēu durerile de închieturi este o bōlă constituțională, adecă care se găsește respândită în totū corpulū, căci de și se arētă la închieturi, dar se pōte ivi și în alte organe, precum în mușchi, la inimă etc. Se numesce rheumatismū, pentru-că curge icī și coela prin corpulū omului ca o undă de apă. Elū provine din cauza recelei și în specialū se ivește la cei, carī locuescū în case vechi, umede și întunecōse și așēdate pe locuri jōse (văi).

Durerile rheumatismale suntū mai vii primăveră și tōmna și mai cu osebite în timpurile norōse și umede; se presintă durerile mai fulgerătōre prin închieturile corpului printr'unū junghiu în sistemulū muscularū, cu febră (fiorū de frigū) amestecatā cu căldură, care se transmite în totū corpulū, pulsulū este mai desū. Bolnavulū are sete și durere de capū, urina (udulū) este roșiă și mirōsă greu, limba este roșiă și simte că gura este amară, stomachulū este constipatū (încuiatū, nu are eșire afară).

Rheumatismulū se împarte în acutū și cronicū, în parțialū și totalū, și de multe ori s'au vēđutū casuri de rheumatismū ereditarū (moștenitū dela părinți).

Causele, carī producū rheumatismulū suntū, predispozițiunile speciale, adecă suntū unele persōne, carī suntū predispușe (aplicate) de a căpătā rheumatismulū din cea mai mică causă.

Rheumatismulū acutū este caracterisatū prin dureri mai multă sēu mai puțină vii ale articulațiunilorū (închieturilorū), cu căldur și manifestație de febră (friguri).

Durerile suntū câte odată așa de mari, încatū bolnavulū este desperatū, mai cu sēmă în cursulū nopțilorū. Durata, adecă timpulū, câtū ține rheumatismulū acutū, este între 2 la 3 săptămāni; care câte odată se prelungește câte 2 sēu 3 luni. De multe ori însă se întēmplă sē devie recidivă, adecă când rheumatismulū s'a trecutū și în urmă printr'o altă recelă s'a căpătatū din nou; atunci elū este multū mai greu și mai durerosū. Rheumatismulū odată intratū în corpū cu greu se pōte delătură, căci la cea mai mică recelă durerile începū din nou.

Desi se scie în genere, că rheumatismulū este aprōpe necurabilū, totuși câteva medicamente folosite cu strictēțā și cu îngrijiri igienice potū încâtva ușurā durerile cele cumplite ale lui.

Îndată ce se simpte, că o persōnă a căpătatū unū rheumatismū, fie ori în ce parte va fi, mai întâiu sē facă o baie de aburi câtū de lungă (veđi despre băi (scalde) „Higiēna Poporală“ de Dr. Elefterescu, pagina 47, Caransebes 1892). În localitățī, unde nu se află stabilimentū de băi cu aburi, bolnavulū va face o baie în casă, într'unū vasū mare, cum este unū ciubărū cu apă fiartă bine, unde va pune unū chilogram de sare de bucătărie și 1/2 chilogram cenușă, după care în urmă se va așēđă în baie și va stă 20—25 minute. Pe urmă va luā în fie-care đī câte unū gramū de sulfatū de Chininā amestecatū cu unū gramū de antipirină, împărțitū în două dose, din carī va luā una diminēta și una sēra.

Bine înțelesū însă că, dozele chininei vorū fi după etatea bolnavului (a se vedē „Higiēna Poporală“ la capitōlulū despre „Friguri“, pagina 60, unde suntū specificate dozele chininei după etate).

Se va frecă partea atinsă de reumatismu la început cu alcoolu bun (spirtu rafinat) 500 grame pusă într'o sticlă (glajă), în care se va pune 100 până la 150 grame sare mărunță de bucătărie; sticla bine astupată se va ține la unu locu călduros două zile; după care apoi se voru frecă părțile atinse de reumatismu de două ori pe zi, dimineața și seara, seu mai bine seara, avându lipsă morbosulă se stee la căldură.

Să bé ceaiuri, cari producă sudori precum: ceaiu rusescu, de flóre de teiu, de flóre de socu (sambucus), de mărgăritaru, seu de fructus rubidei (smeură). Se va unge pela închieturile dureróse cu balsamul opodeldoch (ce se va luá dela farmacie, spițerie, seu potică). Se va luá o cేశcă cu untu de lemnă, în care se va pune 80—100 picături de amoniac liquid, cu care se voru trage părțile atinse de reumatismu, seu va luá dela farmacie Balsamul Fioraventi, cu care asemenea se va unge. Se mai recomandă Balsamul tranquile 100 grame amestecat cu 30 grame chloroform, care medicamentu se va ține bine astupată și la rēcóre. Se mai póte luá totu dela farmacie (spițerie, potică) următórea unsóre, cu care se va trage pe părțile atinse de reumatismu. Balsamul Fioraventi, Oliu Hyosciam (untu de măsurariță); și chloroform, din fie-care câte 50 grame, cari au a se ține bine astupate într'o sticlă (glajă) și cu care medicamentu se va trage seara când se culcă. — Ca medicamentu internu se va luá Salicilatul de sodă 2 grame, împărțit în patru pachete, pe cari le va luá tóte într'o zi; adecă unulu dimineața, unulu pe la prânđu, unulu după amedzi, pela 4 óre, și altulu seara când se culcă.

Se va face unu ceaiu compus din: Melisă și flóre de teiu din fie-care câte 25 grame; flóre de sambucus (flóre de socu) 12 grame; cari au a se pune într'unu vasu (o ólă) cu 120 grame apă, în care se férbă bine și pe urmă se bé la culcare acoperindu-se bine în patu. Se mai potu întrebuiță cu bunu folosu foi de urziei próspete (Urtica dioica), cu cari legate laolaltă în formă de mătură se se bată locurile atinse de reumatismu de trei ori pe zi câte 5 minute.

Asemene se potu luá rădăcină de cicóre (cichorium), cari au a se curăți bine de pământu, a se spală și pe urmă a se tăia mărunțu, a se pune într'o sticlă (glajă), peste care se se tórne spirtu bun rafinat până la umplere, se se astupe bine și se se pună la unu locu călduțu, două seu 4 zile; după aceea se se frece de două ori pe zi cu acelu spirtu partea atinsă de reumatismu seu se se frece seara cu unulu din următórele două feliiuri de medicamente:

1) Să se ié dela farmacie (potică): Oliu Hyosciam (untu de măsurariță) 80 grame; chloroformu 20 grame; și Landanum liquid Sydenham 2 grame; puse într'o sticlă bine astupată și ținută la rēcóre.

2) Acid fenic; Amoniac liquid, alcool și esență de terebentină din fie-care câte 10 grame. — Ambele aceste medicamente ori de câte ori se voru întrebuiță trebuie

a se scutură bine sticla ca ast-felú ele se se amestece, pentru-că când stau se limpețesc.

Aci vomu mai dá o altă metodă de a calmá durerile reumatismale; și anume: Se férbé bine sémánță de bum-bacú seu în lipsă de acesta se ié orzu (horbeum) dela 5 până la 10 chilograme, se strecórá apa, se întinde orzulă bine pe o cărpă și se acopere cu o altă cărpă subțire, se pune pe corpul bolnavului, se acopere bine, și după-ce asudă, se schimbă îmbrăcăminte, și ér se acopere bine se nu răcescă.

Asemene se se ié la fie-care două seri, înainte de culcare câte 10 picături de oliu de enupere într'unu paharu cu apă și cu zăharu.

Aci vomu dá în câteva cuvinte și modul de tratamentu alu reumatismului prescrișu de renumitul preotú Kneipp, în tratatulú seu „Cura de apă“.

Iată tratamentulú: „De două ori pe săptămână se se pună comprese dela subsuori până la picióre, timpu de o óră și mai bine. Compresele se se facă ast-felú: se se ié unu cerșafu (lepedeu) se se pună se férbă apă, în care se se pună paie de ovésu, flóre de fêna și brada; în urmă se se înmóie cerșafulú în apă și se se înfășure.

Pe fie-care săptămână va face câte două băi cu burueni calde și urmate de spălături reci.

Pentru-că se fie cineva mereu sănétosu trebuie se întrebuițeze în fie-care zi unulu din mijlócele de întărire, adecă; se facă o baie în care se sté 2—3 minute, seu se mérgă printr'unu riu cu piciórele góle timpu de 5—10 minute.

Să se întrebuițeze ape minerale mai multă sulfurose, cum suntu băile sulfuróse dela Bazna lângă Mediasu și băile din orașelulú Rupea (seu Cohalmul), care suntu fórté bune pentru reumatismu, ale căroru ape s'au găsitú escelente prin cantități de sulfur și fieru ce conținú. La aceste băi au venitú ómenii bolnavi de nici nu au pututú merge pe picióre și după 10—20 băi s'au făcutú fórté bine.

În anulú 1892, pe când mă aflam la Cohalmu, veni unu omú fórté réu bolnavu de reumatismu, care nu mai putea se umble. Piciórele îi erau fórté umflate, pe la închieturi începuse a eși nește bube, din cari eșia unu liquidu fórté uritú, astfelú că era pusú în pericolu de a i se amputá piciórele. După unu examenú, ce i-am făcutú, i-am spusú, că este imposibilú a se face bine printr'o tratare medicală; dar i-am recomandatú se facă băi la Cohalmu (toemai era luna Iuliu), căci are se se facă bine, în adevérú s'a dusú, a făcutú 35 băi și la întórcere veni la mine pe picióre ca se-mi mulțámescă de povața dată, eu am rémasú tablou și nici cá-mi venea a crede. Așa după mai multe casuri m'am convinsú, că acele băi suntu minunate, pentru care causă eu le-am numitú „Scăldătórea óiei“

În resumatú însé reumatismulú fiindú o maladie, de care cam cu greu se vindecă, decâtú numai mai multú prin ape minerale, care s'au vedutú, că au datú rezultatele cele mai bune; trebuie a se feri pe câtú va fi posibilú de locurile umede, de eurenturi și rēceli. — În unulu din numérii viitorí vomú vorbi ceva despre îmbrăcăminte, din punctulú de vedere higienicú.

Prof. Dr. Elefterescu.

Aforisme alese despre femei, amor și căsătorie

Estrase din diverse colecțiuni de Jeronim Bărițiu.

Amorul e vanitate și egoismul e începutul și sfârșitul său.
Byron.

* * *

Amorul întărește pe cei slabi și calcă în picioare pe cei tari.
Byron.

* * *

Geloșia e o pasiune, care caută cu zelul ceea ce cauză durere.
Schleiermacher.

* * *

Geloșia e viciul unei inimi înguste, încrederea e virtutea unei inimi generoase.
Bentham.

* * *

Geloșia e accidul de lămâie al amorului.

Lindner.

* * *

În geloșie se arată mai mult egoism, decât amoru.
La Rochefoucauld.

* * *

Nu suntem geloși acolo unde iubim, ci acolo, unde voim să fim iubiți.
Rohel.

* * *

Lucruri ușoare ca aerul sunt pentru geloșie așa de puternice, ca sentințele bibliei.
Shakespeare.

* * *

Căsătoria e o conviețuire concentrată.

Rahel.

* * *

Căsătoria e o alianță, în care bărbatul și femeia se deobligă a-și împărți câtă trăiesc reciproc necesarurile lor.
Hippel.

* * *

Unde bărbatul și femeia se înbrățișează cu credință și tărie, acolo e încinsu cerul, în care trăiesc bucuriile omenești cele mai sublime.
Hebbel.

* * *

În căsătorie totul trebuie să fie moderat și iubirea, pentru-că lucrul durează pentru fierbentelă și zelul prea mult.
Immermann.

* * *

Căsătoria e un lucru destul de frumos, numai durează cam mult; de aceea numai acela se poate simți bine în ea, care la încheierea acestei relații s'a lăsat să fie determinat prin calități de lungă durată.
Eötvös.

* * *

Acelei femei, care are un bărbat bun, i se poate vedea acesta după față.
Goethe.

Diverse.

Procese de presă. În 29 Martie a. c. s'a pertractat în Clușiu al XII-lea proces de presă al „Tribunei“, intentat pentru poezia *Mihailu Vitezulu*, publicată în Nr. 191 din 1893 și subscrisă de „Regulus“. Acusa a susținut-o viceprocurorul Dr. Lázár Aurel, érá apărătoriu a fostu d-lu Dr. Georgiu Ilea. Acușatii Andreiu Balteșu și I. Popa Necșu au primitu răspunderea pentru poezia incriminată și au fostu condamnați, celu dintăiu le 4 luni temniță ordinară, érá I. Popa Necșu la 300 fl. perdere din cautiune, 200 fl. amendă și suportarea speselor procesuale. — Curia din Budapesta a primitu apelata procurorului în cauza ultimului proces alu „Foil Poporului“. D-lu procuror nu a fostu multimitu adevă cu 15 zile de carceru, câte s'au dictat d-lui I. Russu Șirianulu, pentru aceea a ccutu, se fie pedepsitu mai aspru, dispunându-se o nouă pertractare. Marți în 3 Aprilie a. c. s'a pertractat înaintea curții cu jurați alu 13-lea proces alu „Tribunei“, intentat pentru aderența adresată de cătră d-lu *Simeon Bratu*, comerciantu în Mihalțu d-lor A. C. Popovier și N. Romanu și publicată în Nr. 209 din 1893 alu „Tribunei“. Acușatul a fostu declarat de vinovat pentru preamărirea delicteloră provădute în cod. pen. §. 174 și condamnata la 100 fl. amendă seu 20 zile temniță ordinară, érá d-lu A. Balteșu redactorulu responsabilu alu „Tribunei“ la 60 fl. amendă seu 6 zile închisore ordinară și subtragerea alor 300 fl. din cautiunea foil. În 24 Aprilu a. c. se va ține pertractarea finală în procesulu intentat „Tribunei“ pentru aderența publicată în Nr. 226 din 1893. Acușatii șunt d-ni Popa Necșu ca tipografu, Cornelu Scurtu ca redactoru alu „Tribunei“, Ioan Băbuțu preot, Ioan Munteanu, George Lupu, Aurelu Al. Lazaru, Ioan Naiecu, Davidu Ionu Grafu și Ioan Davidu Drăganu din Buciumu-Șasa ca autorii adresei de aderență.

Procesul Memorandului este satoritu pe 7 Maiu a. c. Conformu hotărârii definitive a curiei reg. șunt acușatii: Dr. Ioan Rațu, George Popu, Dr. Vasilie Lucaciu, Demetriu Comșu, Dr. Danilă P. Bărcianu, Septimiu Albini, Nicolau Cristea, Iuliu Coroianu, Patriciu Barbu, Dr. Teodoru Mihali, Dr. Gavrilă Triponu, Aurelu Suci, Mihailu Veliciu, Dr. Iuliu Terentiu Mera, Gavrilă Lazaru de Purcareți, Vasile Ignatu, Rubina Patifa, Basiliu Rațu, Gerasim Domide, Alexandru Filipu, Nicolau Romanu, Ioan Duma, Romulu Crainicu; laolaltă 25 acușatii. La pertractarea procesului va presida Baronulu Sigismund Szentkeresztu.

Necrologu. Cu inima frântă de durere se aduce tuturoră consangeniloru, amiciloru și cunoșutilor spre șciință, cumcă adoratul soțu, taică, frate, cumnat și unchiu *Gregoriu Vitezulu nobile de Zsadány* în urma unei scurte suferință și în etate de 68 ani, Mercuri în 28 Martie 1894 st. n. la 9 ore a. m. s'au dat sufletulu în mânil Creatorului. Remășițele pământesce ale defunctului

s'au astrucatu spre vecinica loră odiehnă în Téca la 30 Martie 1894 st. n. la 2 ore p. m. după ritul greco-oriental. Téca, la 28 Martie 1894. Fie-i țerina ușoră și memoria eternă!

Amorul lui Isaac Newton. Celebrul învățat englesu cu multă mai multă s'a ocupat în viața sa cu scrutarile lui matematici, decât cu femeile. Numai odată s'a întâmplat, că lui Newton i-a plăcut de o fată. Fata și părinții ei își puseră în gând, că cu ori ce preț să tragă în mreajă pe vestitul profesoră dela universitatea din Cambrige. Din acestă motiv părinții adese lăsau pe amorișaiți singuri, dar tocmai acestă împrejurare aducea pe Newton în cea mai înfricoșată poziție. Așa odată aflându-se elă la amanta sa prelungă totă opintirea nu află cuvinte pentru conversație. Ca totuși să facă ceva, își aprinse pipa. Fata zimbindu ședă lângă elă și începă a și curăți unghile. Newton, ca să se ocupe și cu fata, îi prinse mâna și i-o strinse, fata înse aseptă cu curiositate, ca savantul să-i declare amorul, deorece observă, că elă se gătea să vorbească. Dar Newton începă a trage din pipă, așa că scotea fumă și schintei ca dintr'ună vulcană. Esindă foculă din pipă și voindă să-lă apese Newton în distracția lui se folosi de degetul fetei. Ea simțindă arsura dete un tipetă așa de puternică, încâtă toți caseni alergară în odaia, unde se aflau ei.

— Ce s'a întâmplat? — întrebare căsenii.

— Nimic — răspuse cu linisce savantul — Iulia și-a arsă degetul!

Acestă întâmplare într'atâta l'a genată pre Newton, încâtă s'a mutată cu totul în alta parte a orașului și n'a mai cutezată a stă în vorbă cu femeii.

POSTA REDACȚIUNELI.

Ilyó. S'a îndreptat după dorință.

Petria dela Clușiu. Mulțumită.

Dumoslăuanulă. Nu se pôte publică.

A. B., studentă de facultate, ne scrie următoreă scrisore modelă:

„Stimate Domnule!

În tipografia Dumnivostre apare revisita „Minerva“ care în N-ru din urmă se află **Logogriful** de **Eugenia Sirgăteu** deci luândumi atâta simpliber deami desface din următoarele silabe în care este cuprins Logogriful și vă rogcu tot respectulă amile rectifică.

Prin care vi-le alătur aici: (urmază deslegarea.)

TABLOU!

Remânând
respectuos
N. N.“

Carte medicinală gratis!!

Din „**Tractatulă bôleloră acute infectătore**“ mai dispună încă de 150 de esemplare. Pe acestea m'am decisă a le împărți de cinstebiblioteceloră și școliloră poporale române, apoi învățătoriloră, universitariloră, teologiloră și studențiloră români din Ungaria și Transilvania. Cei cari voiescă a avé acestă carte folositore o potă primi îndată trimițendă la adresa subscrișului numai 30 cr. de esemplară, ca cheltuieli pentru postă și pachetare. Terminulă până în 25 Martie a. c. Simeonă Stoica, med. cercuală în Rodna vechie, com. Bistrița-Năsăudă.

Pentru primăveră și veră.

F. V. SCHIVANOVITS,

croitoră

Bistrița, strada promenădii Nr. 5,

recomândă onoratului publică româna

stofe pentru vestminte bărbătesci

curatū englesesci și curatū de Brașovū

în fôrte mare cantitate.

Totū felulă de comande se primescū prelungă efectuire solidă, durabilă și cu prețuri câtă se pôte de moderate.

Noutăți de a sesonului în deosebite calități.

P. C.

Prin acésta îmi iau permisiunea a face atentü onor. publicü românü la

Depositulü meu celü mare
de
OROLÓGE, INELE și LANȚURİ.

Ständü în legătură cu fabricele cele mai mari sum în plăcută pozițiune de a oferi onor. publicü orológe **cu prețuri de totü moderate** și totodată primescü și **garanția** preste mersulü regulatü alü acelora.

Reparaturile se efectuescü grabnicü, promptü, cu garanță și mai efinü ca ori unde.

Rogü deci pe onor. publicü a mă onorá cu comande câtü de numérose.

Cu distinsă stimă

Leonhard Pantle, orologerü

Bistriță, strada lemnelorü.

3-4

P. T.

Subscrisulü îmi iau permisiunea a face cunoscutü onoratului p. t. publicü din locü și jurü, cumcă am deschisü în **Bistriță, Strada Pungarilorü Nr. 11**

o lucrătore de croitoria,

în care se primescü totü felulü de comande, pentru vestminte de bărbați și copii.

Rogü deci onoratulü publicü de a mă onorá cu comande câtü de numérose, pentru cari asigurü efectuare frumoasă, după modă, punctuală și cu cele mai moderate prețuri.

Cu stimă

Ioanü Feldrihanü,
croitorü.

NB. Comandele se vorü efectui în timpulü celü mai scurtü după dorința stimațilorü clienți.

Pilulele pentru curățirea sângelui

mai înainte numite „Pilulele universale“ ale lui

I. P S E R H O F E R

merită cu totu dreptul numirea din urmă, deoarece în faptă sunt foarte multe bôle, la cari aceste pilule au probatî efectul lor escelentî.

De mai multe decenii sunt aceste pilule lăpșite și puține familii se vorî afla la cari arî lipsi o mică provisiune din acestî medicament de casă escelentî.

S'au recomandatî și se recomandă de cătră mulți medici aceste pilule ca medicamentî de casă, cu deosebire în contra tuturor suferințelor, ce provinî în urma relei mistuirî și constipațî precum: **perturbarea în circulaținea feriei, suferința de ficatî, slăbirea mațelorî, colica cu vînturî, congestiunea la creeri hămorhoide (vîna de aurî) și c. l.**

Prin proprietatea lorî purificătore de sînge au cu deosebire bunî efectî asupra **anemiei** și asupra bôlelorî ce ivescescî din acêsta, precum: **gălbinare, dureri de capî nervoșe ș. a. m.** Aceste pilule purificătore de sînge lucrăză așa de ușorî, încătî nu prîncinescî nicî cele mai micî durerî și pentru aceea le pôte folosi și cele mai slăbite persoane chiar și copii fără nicî o temere.

Aceste pilule purificătore de sînge se prepară veritabile singurî numai în farmacia „zum gold. Reichsapfel“ a lui I. Pserhofer Singerstrasse Nr. 15 la Viena și costă o cutîă cu 15 pilule 21 cr. v. a. Unî solî cu 6 cutîi costă 1 fl. 5 cr., trimițendu-se nefrancatî cu rambursă 1 fl. 10 cr. Dêcă se trimite suma banilorî înainte, costă unî sulî cu pilule 1 fl. 25 cr. inclusive francare, 2 sulurî 2 fl. 30 cr., 3 sulurî 3 fl. 35 cr., 4 sulurî 4 fl. 40 cr., 5 sulurî 5 fl. 20 cr., 10 sulurî 9 fl. 20 cr. Mai pușinî de unî sulî nu se pôte espedă.

N. B. În urma lăpșirii lorî celei marî, se imiteză aceste pilule sub diferite forme și numirî, de aceea se face rugarea a cere anume „**Pilule purificătore de sînge** ale lui **I. Pserhofer** și numai acelea suntî veritabile, a cărorî instrucțiune pentru folosire este provêdută cu iscălitură I. Pserhofer și cari pörtă pe capaculî cutiei totî aceeași iscălitură în colóre roșî.

Dintre nenumêratele serisoî, prin cari consumentîi acestorî pilule mulțamescî pentru redobîndirea sînatățî după cele mai varîi și grele bôle, lăsămî sê urmeze aci puține numai, cu observarea, că ori cîine a întrebunțatî odată aceste pilule, le recomandă mai departe.

Köln, 30 Aprilie 1893.
Stim. D-le Pserhofer! Binevoesc de a-mî trimite erăși 15 sulurî din escelentele D-tale pilurî pentru curățirea sîngelui cu rambursă postală. Cu acêstă ocazie Vê aduce mulțămîrile mele pentru efectul de minune alî pilulorî D-tale. Cu distînsă stimă.
Franz Pavlistik, Köln, Lîndenthal.

Hrasche lângă Flodnic 12 Sept. 1887.
Stim. D-le! A fostî voința lui D-șeu că pilulele D-v. au ajunșî în mîinile mele, și rezultatul dela acestea îli atribui D-v. Mê recisemî în patulî de leușî astfelî încătî nu mai puteam lucra și așî fi sigurî deja mortî, dêcă nu m'ar fi scăpatî minunatele D-v. pilule. D-șeu sê vê binecuvînteze de mîi de ori. Am confiența, că pilulele D-v. m'ê vorî face de totî sînatîsă, așa precum a folositî și altora.
Theresia Kaiffe.

Wiener-Neustadt, 9 Dec. 1887.
Stim. D-le! În numele mîrșei mele de 60 ani îți esprimî cea mai căldurîsă mulțămire. Densă a suferitî 5 ani de catarî la stomacî cronicî și de apă. Viêța î era unî chinî și sê credea deja de perdută. Prin întempleră a

căpătătî o cutîă cu escelentele D-v. Pilule purificătore de sînge, și după o întrebunțare mai îndelungată s'a vindecatî.
Cu distînsă stimă,
Josefa Weinzettel.

Eichengraberamt bei Gfuhl, 27 Martie 1889.
Stim. D-le! Subsemnatulî se rogă a mai trimite 4 sulurî cu pilulele D-v. în adevêrî folositîre și escelente. Nu potî întrelasa îă a ca sê exprimî recunoștința mea în privința valôrî acestora pilule, și le voi recomanda unde numai se va putê tuturorî suferințilorî. Vê autorizezî, ca acêstă a mea mulțămire sê o folositî după placî și pe cale publică.
Cu distînsă stimă Ignaz Hahn.

Gotschdorf bei Kohlbach, Oestr. Schlesien, 8 Oct. 1888.

Stim. D-le! Vê rogă a-mî trimite unî sulî cu 6 cutîi din pilulele D-v. universale purificătore de sînge. Numai minunatorî D-v. pilule am sê mulțamescî, că am scăpatî de o suferință de stomacî, care m'a chinutî 5 ani. Aceste pilule nare sê-mî lipsescî nicî odată și esprimî prin acêsta mulțămirea mea cea mai căldurîsă. Cu cea mai mare stimă, Ana Zwickl.

Liquer din plante de Alpi dela W. Otm. Bernhard din Lindau în contra tuturorî greutățilorî la stomacî. O buteliă 2 fl. 60 cr., o jumêtate buteliă 1 fl. 40 cr.

Ca veritabile suntî a se privi numai acele pilule, a cărorî instrucțiune este provêdută cu iscălitura I. P S E R H O F E R și cari pörtă pe capaculî fi-ăcerei cutii totî aceeași iscălitură în colóre roșî.

Susamintitele specialități se află și în Budapesta la farmacistulî I. von Török, Königsgasse 12.

7-12

Alifîă americană, celî mai bunî mijlocî în contra tuturorî suferințelorî reumatice: durerilorî la șira spinării, junghiușî, ischiasî, migrenă, durerî nervoșe de dinți, durerî de capî, junghiușî la urechi etc. 1 fl. 20 cr.

Esențî pentru ochi, de Dr. Romershausen pentru întărirea și conservarea vederii, în flacone originale à 2 fl. 50 cr. și 1 fl. 50 cr.

Minunatulî balsamî englezescî o sticlă 50 cr.

Prafurî în contra tusei, Fiakerpulver în contra catarului, răgușelei etc. 1 cutia 35 cr., cu trimiterea franco Franzbranntwein cu sêu fără sare o sticlă 70 cr. [câtă 60 cr.

Balsamî contra degerătorei de I. Pserhofer, de mulți ani recunoscutî ca celî mai sigurî remediî contra suferințelorî de degerătură de totî felulî, precum și spre vindecarea ranelorî forte învechite, 1 borcanî 40 cr., cu trimiterea francată 65 cr.

Helso sêu Gesundheitssalz unî remediî escelentî în contra catarului, la stomacî, precum în genere în contra tuturorî suferințelorî ce provinî dela mistuirea neregulată. unî pachetî 1 fl.

Balsamî în contra gușilorî mijlocî probatî în contra umflătorei la gâtî, unî flaconî 40 cr. cu trimiterea francată 65 cr.

Esențî de viețîă (Picăturile din Praga) în contra stomacului stricatî, mistuirei rele, greutățî de totî felulî, unî medicamentî de casă escelentî, 1 flaconî 22 cr. 12 flacone 2 fl.

Prafurî în contra asudărei picioarelorî, Acestî prafî delătură și mirosulî neplăcutî, conservăză încălțămîntea și este probatî ca nesticăciîsă. Prețulî unei cutii 50 cr., cu trimitere francată 75 cr.

Suculî-Spitzwegerich, unî medicamentî de casă forte curatî, răgușelei, tusei spagiodice etc. 1 sticlă 50 cr. 2 sticlufe diamprenă cu trimiterea franco 1 fl. 50 cr.

Pomada Tannochinin de I. Pserhofer, de unî lungî șirî de bunî mijlocî pentru creșterea părului. Unî borcanî elegantî ajustatî 2 fl.

Plastru universalî, de prof. Steudel, la rane din lovitură și împunșî, la totî felulî de bube rele și la umflăturî învechite, ce se spargî periodicî la picioare, la degetî, la rânile și aprindeile de țite și la multe alte suferințe de acestî soiî s'a probatî de multe ori. Unî borcanî 50 cr., cu trimiterea francată 75 cr.

Sare universală purgativă, de W. Bullrich. Unî medicamentî pentru urmărilorî digestiunei stricate, precum: durere de capî, amețelă, căreei la stomacî, acrêlă în gâtî, suferințe hamoridale, constipațiune etc. Unî pachetî 1 fl.

Afară de preparatele aci amintite se mai află tôte specialitățile farmaceutice indigene și streine, anunțate prin tôte diarele austro ungare și la casî, când unele din aceste specii nu s'ar afla în depositî se vorî procura la cerere promptî și ieftinî.

Trimiterile prin poștă se efectueză iute, dêcă se trimite prețulî înainte, comande mai marî și cu rambursă a prețului.

I. P S E R H O F E R,

farmacia „zum goldenen Reichsapfel“ WIEN, I., Singerstrasse Nr. 15.

Franco se efectueză acele comande marî, dêcă se trimite mai înainte și resp. porto postalî, în casulî acesta speșele postale suntî multî mai ieftine, decâtî la trimiterî cu rambursă.